

hvorefter der altsaa pr. Ld. tilflyder Fisserne en Fortjeneste af 3 Rd. 12 β .; Arbejdspenge ved Sjælning og Nedlægning bliver 36 à 40 β . pr. Ld.; lad os derefter antage, at der for den udførte Sild for Fissernes Familier vindes 3 $\frac{1}{2}$ Rd. pr. Ld.; for Forbruget paa Den kan der, da Konsumenterne selv nedlægge den, kun paaregnes 3 Rd. 12 β . Spølge heraf vil Fiskerbefolkningen for Udførslen have i Behold 28,315 Rd. og for Gjemmesalget 50,000 Rd., ialt henved 80,000 Rd.: Sildebisfket ansaaes for at være et Middelaars. Af den udførte Sild formenes dog ontr. 1,200 Edr. at være gaaet til Preussen fersk, for der at røges: den saltede siges at gaa over Stetin til Polen, inklusive Galicien. Lagesangten var det forannævnte Aar, idetmindste efter Udførslen at dømme, usædvanlig ringe, idet der udførtes fra Hasle kun 1,900 Stk., og fra Nønne lidet mere, vi ville regne i Alt 4000 St., men saa var Prisen, der blev betalt Fiskerne, 44 β . pr. Rd., og saa anseet for høi. Sættes nu Bøgten, efter gammel Stil og Brug, til gennemsnitlig 1 Epd. pr. Lag, saa bliver Indtægten for Udførsel fra dette Fiskeri i 1869: 29,333 $\frac{1}{3}$ Rd., men der maa ialtsald desuden være solgt saa meget, saa dette Tal kan liges af med 30,000 Rd., og den samlede Indtægt af Dens Hovedfiskerier har for det paagjældende Aar ikke været under 110,000 Rd., eller 662 Rd. pr. Vaad, 284 $\frac{1}{4}$ Rd. pr. Rd. Yderligere Oplysninger om Sildebisfkeriet ville findes i „Nord. Tidsskrift f. Fiskeri“ 2. Aarg. S 34. flg.

Det er allerede ovenfor bemærket, at jeg ikke seer mig istand til en nøiagtigere Sammenligning af disse Beretninger fra 1869 med den nuværende Tilstand; men at de bornholmske Fiskerier have vundet i Betydning siden den Tid, og at navnlig det pelumiære Udbytte er forøget, er en ligefrem Spølge, dels deraf, at Priserne ere stegne; dels af, at disse høiere Priser, Letheden ved at afsætte og fremfor Alt Vaadhavnens Anlæg lokke mange flere end forhen til at besætte sig med Fiskeridriften, eller til at befordre den ved at anbringe Penge deri. Herfor kan anføres som Exempel, at en Dl Sild, som før kostede 11 β . = 22 Dre, nu betales med, indtil 83 Dre (Neyg, August 1874), og i Nønne skal den ifjor være betalt med 1 Krone og derover. For Lag, der 1869 havde høieste Pris 44 β . = 91 Dre, naaede den 1874 stundom op til 1 Kr. 45 Dre pr. Rd., eller endog derover, siden der kom 2 Konkurrenter i Virksomhed om Forsendingen til Udlandet. Den største Mængde gaaer nemlig til Preussen, men derfra igjen til forskjellige af Kontinentets større Lørde, og en ikke liden Del af bornholmske Lag finder saaledes Veie til Fiskehallerne i Paris, hvor man nok kan tænke sig, at de ikke ere prisbillige. Kaas Fiskerleie, der paa Fortegnelsen af 1869 staaer for 2 Vaade — 6 Mand, talte 1874 6 Fiskerfamilier, og Leign, anført for 5 Vaade — 10 Mand, angaves at have 30 Familier, af hvilke vel Nogle brugte Fiskeri som Bierhverv, men Størstedelen dog udelukkende.

For at opnaa det egentlige Formaal for min Reise, fatte jeg mig paa de forskjellige Steeder, jeg besøgte, i Forbindelse med Dorigheder, kommunale Bestillingsmænd saavelsom de menige Fiskere, for at komme til Kundskab, om der sporedes Erang til at saa et eller andet Fiskeriliggende ordnet ved Lov, samt om ikke nogen af de i Udvalgets Lovforslag optagne Bestemmelser maatte komme i Strid med mulige Egenheder af stedlig Art. Det var mig en Tilfredsstillelse i disse Henseender at komme til Erkjendelse af, at Udvalget, som under dets Forhandlinger ikke havde tabt Bornholm af Syne, Intet havde hærken forset eller forsømt, og jeg fandt fra alle Sider bekræftet, hvad Amtmand Bebel og Herredsfoged N. Evede, førend jeg tiltraadte min Reise, havde udtalt om, at ingen Erang til nye Lovbestemmelser nogetsteds søltes. Der har været reist Spørgsmaal om Hensigtsmæssigheden af Fredningsbestemmelser; men i de bornholmske Fiskeriforhold er der aldeles ingen Anledning for Anvendelsen af saadanne. Det er ovenfor bemærket, at de tvende store Hovedfiskerier indenfor hvert Aar afløse hinanden saaledes, at det ene hviler, medens det andet bruges, og det træffer sig da saa heldigt, at det regelmæssige Sildebisfkeri fra Juni til Oktober falder netop paa den Tid af Aaret, da Silben er fedest og bedst, og det ophører med Efteraarslegetiden, naar den atter taber sig; i de øvrige Aarets Maanedre drives det blot for at skaffe den nødvendige Agn for Lageskrogene. Hvad Lagen angaar, da kan det vel siges, at der faaves fornødne naturvidenskabelige Erfaringer for derigjennem at finde Veiledning til Fredningsbestemmelser, hvilke i ethvert Fald ogsaa formeget vilde komme til at genere Fiskeriet, uden synligt at stifte noget Gavn. Har den Kjendsgjerning, at Lag og Drved til en bestemt Tid af Aaret gaa op i Floder, Elve og Aar og der yngle, fundet Sted i en saadan Udstrækning, at det kan siges, at den skal op i rindende fersk Vand, paa smaastenet Bund, for at udføre denne Funktion, og at i Medfør heraf den Lag, som tages ved Bornholm og Christiansø, skriver sig fra de større Flodudløb i den botniffe og finste Bugt, hvor den som avlebygtig aarlig søger ind for at finde Gydeplads, og at den kun gjefter det udenfor værende større Hav for der ved en rigeligere Næring at forberede sig til Forplantningsakten, saa forstyrres den ialtsald ikke i selve denne ved at fanges her, og der skal da heller ikke siges Andet, end at den fra Bornholm brugte Fiskemaade er saa hensynsfuld, at man kun tager den fuldmodne Fisk; det er nemlig en Sjældenhed, at der paa Krogene er fangen en Lag paa 6 Rd., medens man har faaet den til en Bægt af ca. 60 Rd., og Gjemmesnitvægten pr. Individ er iagttaget at være 16 Rd. Udvalget har derfor vistnok truffet det Rette ved at indskrænke Fredningsbestemmelserne for Lag og